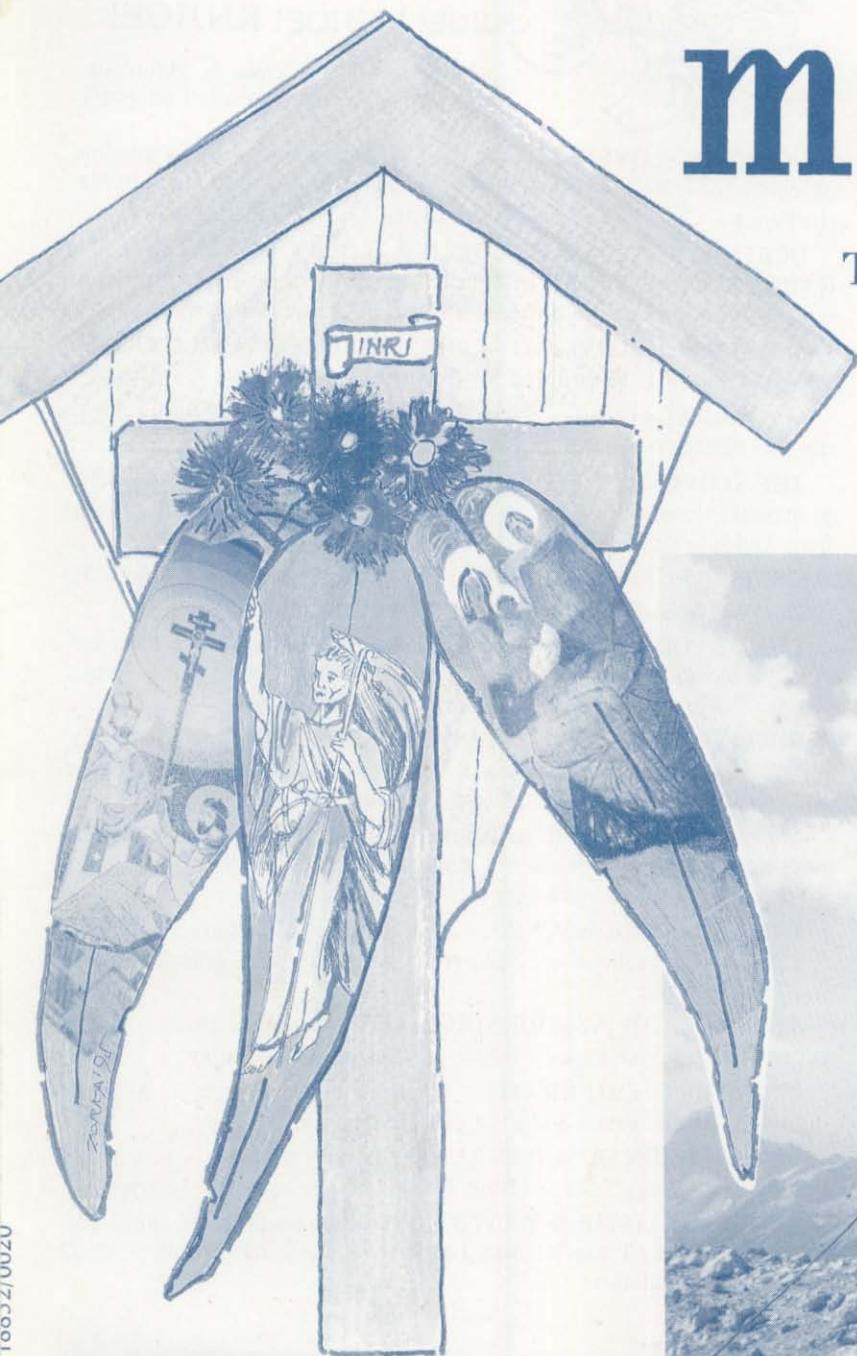

misli

THOUGHTS

LETO -
YEAR 45

SEPTEMBER 1996
27 SEP 1996

Stalna naslovna slika tega letnika predstavlja tri slovenske verske središča v Avstraliji: Melbourne, Sydney in Adelaido. Delo Zorke Černjak. Na fotografiji pa je ta mesec vrh očaka Triglava z Aljaževim stolpom (2863 m).

+
P. TONETU se iskreno zahvaljujem, da je v moji odsotnosti uredil in razposlal tri številke MISLI: majsko, junijsko in julij-avgustovo. Tako v času, ko sem bil zdoma, načniki niste bili prikrajšani.

Ker naj bi p. Tone prevzel z novim letnikom uredništvo, so bili ti meseci urejevanja in upravljanja zanj vsekakor dobra šola in dobra priprava. In izkazal se je vsekakor kot zrel urednik.

Pripravljen sem bil, da se od MISLI poslovim in najbolj prav se mi je zdelo, da bi novi urednik ne čkal januarja, ampak kar zdaj poprijel in nadaljeval z urejevanjem. Osebno bi se najraje umaknil zdaj, ko sem bil že tri mesece izven uredniškega dela. Žal mi je p. Tone prekrižal načrte: že na poti z letališča takoj po moji vrniltvji je odločno izjavil, da noče sprejeti uredništva. Julij-avgustovo številko ima že v delu in jo bo končal, potem je skrb za MISLI spet na meni...

Pregovaranje ni rodilo sadu in tako sem zopet v delu pri MISLIH, v uredništvu in upravi. Za kako dolgo? Do konca tega letnika ali še naprej? Odgovora zdajle nimam. Vem le eno: MISLI so še potrebne in morajo živeti, dokler bo šlo. Z velikim idealizmom in takorekoč brez sredstev sta jih pričela patra Klavdij in Beno pred skoraj pol stoletjem. Še vedno vršijo svoje veliko poslanstvo med slovenskimi rojaki pete celine.
— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del — Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol — Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Maja Penca — Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I.DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I.) Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11 dolarjev.

MY HOUSE — Pesniška zbirka Toneta Kuntnerja "Moja hiša", prevedena v angleščino. Cena deset dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES — V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnjo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. — Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Količa, podprtoto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. — Kuharska knjiga o domačih jedih. Cena: prve knjige 11 dolarjev, druge pa 13 dolarjev.

PISMA MRTVEMU BRATU — Topli spomini na brata — Avtor je duhovnik Lazarist Franc Sodja — Cena 12 dolarjev.

PRVA NACIONALNA ILEGALA — Stajerski bataljon — Ena izmed knjig argentinskega Slovenca Ivana Korošca. Cena petnajst dolarjev.

JESENSKO LISTJE in ZA PEST DROBIŽA sta pesniški zbirki adelaidega pesnika Ivana Burnika Legiša. Obe sta še na razpolago, vsaka za ceno deset dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE. 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 — Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 — Fax (03)9853 6176 + Naročnina za leto 1996 je 10.— dolarjev, izven Avstralije 20.— dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.(03)9387 8488 — Fax: (03)9380 2141

božje misli in človeške

Leto

45

št

9

SEPTEMBER 1996

Bog naj blagoslovi Slovenijo!

— Iz papeževega poslovilnega
govora — stran 193

Ob papeževem obisku

— Alojz Rebula — stran 195

Razlogi, zaradi katerih se Slovenci po svetu in njih potomci ne odločajo za vrnitev domov

— Dr. Peter Urbanc — stran 196

“Bil je prelomnica v zgodovini tržaške Cerkve” + škof Bellomi

— I. Željal, N. Glas — stran 198

Obram, črtica za Očetovski dan

— Karel Mauser — stran 200

Stalinov govor

— T. D. (Sv. Slov.) — stran 201

Triglavski koči, pesem

— Franc S. Finžgar — stran 202

Središče svetih Cirila in Metoda, Melbourne — P. Tone — stran 203

Izpod Triglava — stran 206

Na poti do oltarja — Anton M. Slomšek — K. M. — stran 208

Središče svetega Rafaela, Sydney — P. Valerijan — stran 210

Moje celice — zapiski iz zaporov

— Jožko Kragelj — stran 213

Naše nabirke — stran 213

Slovenija je pred volitvami — stran 214

Središče svete Družine, Adelaide — P. Janez. — stran 216

Slovenske znamke — stran 217

Z vseh vetrov — stran 218

Kotiček mladih — stran 220

Križem avstralske Slovenije — stran 221

Pa spet nekaj iz RS — stran 224

Priloga: Formular za vpis

v volilni imenik RS

BOG NAJ BLAGOSLOVI SLOVENIJO

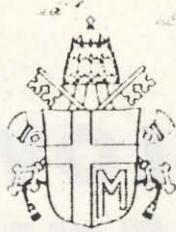
BIVANJE med vami me je v teh kratkih dneh napolnjevalo z obilnim notranjim veseljem. Hvala za vaše gostoljubje in za vašo pozorno skrb. Imel sem priliko občudovati, kako je Slovenija domovina izrednih ljudi, ki s svojo vero in poštenim življenjem, z velikodušnostjo, znanjem in ustvarjalnostjo, oblikujejo duhovno in kulturno dediščino celotne narodne skupnosti. Predvsem pa sem mogel med bogoslužnimi slavji in ob drugih srečanjih opaziti, da je Slovenija hotela in znala ostati trdno ukoreninjena v svoji tisočletni zvestobi Kristusu in Cerkvi.

Eden izmed vaših pesnikov, ki je opeval lepote te dežele, je rekel, da ponuja podobo raja: spušča se k jadranski obali, se vzpenja po Krasu vse do vznožij zasneženih alpskih vrhov, krasí se z griči, ki jih pokriva rodotni vinogradi, se razširja v plodne ravnine; bogata je z vodnimi tokovi in prostranimi gozdovi.

Ohranite nedotaknjeno obličje te čudovite dežele, ki vam jo je Bog zaupal; ne dopustite, da bi zamrlo plemenito državljanstvo in duhovno izročilo, ki je zaznamovalo zgodovino vašega ljudstva! Pogumno in vztrajno stopajte dalje po poti napredka, s seboj pa vedno nosite vrednote svoje bogate kulturne dediščine.

Slovenija, naj tujec, ki pride semkaj, uživa čist zrak tvojih gora in tvojih dolin, naj se odzaja z neonesnaženimi vodami tvojih potokov, naj se prenovi ob sproščenem občudovanju tvojih čudovitih pokrajin. Še bolj pa naj se duhovno okrepi v stiku z gostoljubno dobroto tvojih prebivalcev, s kristalno čistim poštenjem hravi, s sporocilom optimizma in upanja, ki izvira iz krščanske vere, živete v strogi preprostosti.

V času tega mojega kraitega prebivanja med vami sem mogel opaziti napore, s katerimi si slovensko ljudstvo ne prizanaša, da bi uresničilo pristen napredeka v blagor vsem. Sicer je res, da ni mogoče kar naenkrat rešiti gospodarskih težav, podedovanih iz preteklosti, gotovo pa je, da bodo s potrpežljivostjo, odprtostjo za pogovor, pripravljenostjo na odpuščanje in spravo vsi mogli z zaupanjem zreti v prihodnost. Skupaj se je namreč lažje soočiti z izzivi sedanjega časa in izdelati zadovoljive načrte za njihovo rešitev.

Učenici
z Guberijijo
blagostavljam
cum benedictio me

Janez Pavel II

Slovenija
17. — 19. maj 1996

Bratje in sestre v Sloveniji, bodite vselej enotno in složno ljudstvo, družina, sestavljena iz mnogih družin, med katerimi vladata ljubezen in medsebojna pomoč. Družbene in kulturne spremembe sedanjega časa gotovo zadajajo tudi življenje in navade v družinah, vendar te spremembe ne smejo imeti zanje usodnih posledic. Da ne bi prišlo do tega, je potrebno, da se v vsakem domu trudite dosledno in preprtičljivo ohraniti in predajati dedičino vere in kulture, ki ste jo podedovali od svojih prednikov.

Kdo bi dejansko mogel podvomiti o odločilnem prispevku, ki ga ima pri ustvarjanju cvetoče in medsebojno povezane družine prav sprejem evangeljskih vrednot? Družina, ki Kristusa in njegovo besedo postavi v središče svojega življenja, najde v njem zanesljiv temelj za trdno in ubrano medsebojno razumevanje, ki je izrednega pomena za rast srečnih in dobrih otrok.

Tej državi in njenim državljanom simbolično zaupam svetilko vere, ki je bila prižgana preed 1250 leti. V vseh teh stoletjih ta svetilka kljub dramatičnim spremembam ni nikoli ugasnila, nasprostno, vzbujala je čustva in pobude, ki so v čast vašim prednikom. Slovenski kristjani, s to isto svetilko v rokah se zdaj pogumno napotite kot romarji upanja proti tretjemu krščanskemu tisočletju, da boste gradili med seboj spravljeno družbo, ki bo zagotavljala mir in slogo vašim otrokom. To je moje prisrčno voščilo, ki vam ga izrekam v tem tako pomembnem trenutku. Izrekam ga vam, dragi otroci, ki se še z nedotaknjenim srcem čudite svetu in življenu; vam, fantje in dekleta, ki gledate proti prihodnosti z drhtečim pričakovanjem; vam, žene in možje, ki ste nosilni stebri slovenskega naroda; vam, ostareli, ki kljub opešanim močem še vedno lahko ponudite zaklade modrosti v blagor skupnosti; vam, bolniki, ki s soudeležbo pri Kristusovem križu prispevate k odrešenju sveta; in slednjič vam, Slovenci, ki ste prišli iz raznih koncev sveta, da bi me pozdravili v svoji rodni deželi in skupaj z mano proslavili Boga za znova pridobljeno svobodo.

Vsem iz srca hvala! Bog naj blagosloví Slovenijo, njene prebivalce in njihov trud za pravičnost, solidarnost in mir!

JANEZ PAVEL II.

OB PAPEŽEVEM OBISKU

"KATERI trenutek med papeževim tridnevnim obiskom Slovenije se ti je zdel najlepši?"

Koliko možnih odgodorov na to vprašanje si lahko predstavljamo od tistih 250.000 Slovencev, ki so se osebno udeležili teh slavnostnih dni! In od drugih, ki so Stožicam, Postojni, Mariboru sledili po televiziji!

Poskusimo.

Trenutek, ko sem videl pristati njegovo letalo na Brniku.

Trenutek, ko ga je v Stožicah pozdravilo slovensko pritrkavanje, to presenetljivo slovensko ljudsko orgljanje.

Trenutek, ko mu je petdesettisočglava množica v Postojni zapela "Na mnogaja ljeta".

Trenutek, ko je človek videl reke ljudi, ki so se na ravnini pod Pohorjem stekale v Orehovo vas.

Trenutek, ko je človek videl Janeza Pavla II. klečati pred podobo Marije Pomagaj z Brezij ali pred Slomškovim grobom v mariborski stolnici.

Ja, odgovorov bi bilo nešteto, med vsemi tistimi ljudmi, ki so slavnostne dni doživljali osebno ali po televiziji.

Tudi sam imam seveda svoj odgovor. Najlepše mi je bilo pri srcu, še preden sem papeža videl. Najlepše mi je bilo, ko sem v petek 17. maja nekaj pred peto popoldne v mali vasici sredi Posavja zaslišal zvon župnijske cerkve, ki je oznanjal njegov prihod. Eden od tisočev zvonov Slovenije, iz vseh njenih župnijskih in podružničnih cerkv, ki so se združili v veličastni broneni koral od Lendave do Kopra, od Sežane do Dobove. Vsi zvonovi svobodne Slovenije, ki so v zemeljski majski slavi pozdravljeni enega velikih papežev katoliške Cerkve!

Drugo vprašanje: "Kaj ti je bilo najbolj všeč od tega, kar je Janez Pavel II. rekел v svojih nagovorih?"

Tudi tukaj bi bili odgovori najrazličnejši.

Verjetno bi se večina odgovorov poklonila kvaliteti njegove slovenske izgovorjave. Celi bloki besedi so mu tekli kakor iz slovenskih ust! Morda najteže mu je bilo izgovoriti besedo, ki jo je nam najteže živeti: spreobrnjenje.

Prva pot svetega očeta z Brnika
je vodila na Brezje pred Marijo Pomagaj

Mnogi so bili papežu hvaležni, da je v Stožicah izrekel besedo "komunistična revolucija" in tako označil določeno obdobje v slovenski zgodovini za to, kar je v svojem bistvu dejansko bilo.

Drugi so bili papežu hvaležni za vse tople besede, ki jih je izrekel Sloveniji.

Spet drugim je bila všeč poteza človeške skromnosti, ko je primerjal svojo izgovorjavo slovenščine z bleščečo izgovorjavo dr. Rödetja, ko je ta bral dele njegovega govora.

Mnogim zavednim Slovencem je bilo všeč, kako je mladino v Postojni, ki mu je pela svoj angleški "Happy Birthday", pozafrnklj: "Kaj ste morda Amerikanci? Jaz sem pa mislil, da ste Slovenci!"

Komu je bilo všeč, da med pozdravi slovenskim škofovom ni izpustil "naslovnega škofa dr. Vekoslava Grmiča" in s tem dokazal, da Cerkev ni Partija, za katero si bil politično mrtev, če si izskočil iz njene linije.

Meni je šla najbolj k srcu beseda, ki je gotovo ni bilo v protokolu, ki mu je verjetno nihče ni sugeriral, ljudska beseda, ki jo je ta izredno doveztni človek moral ujeti iz kakšnih slovenskih ust.

Ta beseda, izrečena mladim v Postojni, je bila: "KORAJŽA VELJA!"

Ali je mogel obenem izreči boljše geslo slovenskim kristjanom, še mlahavim od

petdesetletnih katakomb?

Še ene papeževe besede naj se spomnim: njegove zahvale Bogu za vreme.

Kot je znano, je bilo prav vreme, na koledarju obešeno na krilo mokre Zofke, ena največjih skrbi za organizatorje papeževega obiska. Saj bi bilo slabo vreme zakompliciralo vse, zmanjšalo obisk množic in vplivalo depresivno.

Zgodilo pa se je, da se je v treh dneh odprl sredi deževnega obdobja oklepaj sonca, tako da je Slovenija ponudila papežu tudi svoje najbolj zakmašno nebo, tako da je lahko videl njene hribe in gozdove v sončni bleščavi.

Trije veliki, milostni, nepozabni dnevi, ki naj bi se zarezali v zgodovino in dušo Slovenije.

ALOJZ REBULA

Razlogi, zaradi katerih se Slovenci po svetu in njihovi potomci ne odločajo za vrnitev v domovino

Predavanje na 3. taboru Slovencev po svetu

/Nadaljevanje in konec/

Znane so težave z dvojnim državljanstvom. Danes je dvojno državljanstvo povsod dovoljeno, izjema je Nemčija, pa še tam načrtujejo spremembo. V RS levica in njeni privrženci grozijo, da bodo možnost dvojnega državljanstva odpravili.

Domala vse demokratske države imajo zgledno urejene volitve svojih državljanov v diaspori. Na konzulatih vodijo register državljanov, ki na dan volitev volijo na konzulatu ali kakih drugih krajih. RS si je dovolila posebnost - norčevanje iz ljudi in ustave - z volitvami po pošti. To je zapleteno in tako neučinkovito, da večina teh glasov propade. Za leto 1992 sem skušal zvedeti koliko nas je volilo, prišel sem do števila 3.000. Pri poštnih volitvah je praktično vsak nadzor s strani stranke nemogoč. Izgovor je preprost - ni prispeло... Če bodo letošnje volitve izpeljane po pošti in ne preko prestavnih, je to zadosten razlog, da se razglasijo za neveljavne. Razumem, da se SDS na tem področju trudi za izboljšanje.

Enako države z množičnim izseljenstvom določijo za diasporo pravico izvoliti v nekaterih okrožjih na tujem lastne poslance. Tako ima Italija

za diasporo rezerviranih 20 mest, Hrvaška 8, prav tako Poljska in druge države. Slovenija ima dve poslanski mesti za manjšini (manj kot 3.000 Italijanov v Kopru in manj kot 8.000 Madžarov v Lendavi). Za izseljence, med katerimi je verjetno še kakih 200.000 oseb, ki imajo še slovensko državljanstvo, RS ne preskrbi nobenega mandata. Demokratična ustavna pravica za izseljence, voliti in tudi kandidirati, ne obstoji. Nas - v posmeh demokraciji - v državnem zboru ne zastopa nihče. Ostajamo kot pod enoumjem objekt, o katerem odločajo drugi.

Za uspešno povezavo diaspore z domovino morejo veliko napraviti naši konzuli, veleposlaniki. Do teh morajo Slovenci imeti zaupanje, spoštovanje. Politični položaj tak, kakor je, ne more povsem izločiti levice. Vendar je očitno zgrešeno imenovati skoraj vse naše predstavnike iz okvira levičarskih diplomatov. Ti isti ljudje še do leta 1990 niso bili naklonjeni večini izseljencev. Ne samo to, bili so vedno in povsod v pomoč Udbi, da je ta mogla učinkoviteje delovati. Izseljenec s takimi ljudmi preprosto ne more priti do kakega intenzivnega prisrčnega sodelovanja. To nas ne

navdušuje, da bi se vrnili.

Kot dodatna spodbuda vlade, »naj se izseljenici puste pri miru«, so konzularne tarife RS. Te so v primerjavi z drugimi državami najvišje na svetu. Preprosta overitev podpisa stane 25, potni list 85 dolarjev. Tarifa za potni list v višini 8.500 tolarjev kaže očvidno diskriminacijo med državljanom doma in s tistim iz diaspora.

Poprava krivic. Marsikaj bi se lahko popravilo, celo danes, po petdesetih letih. Za časa enoumja, posebno v prvi fazi, so bili neštetni vrženi iz stanovanj, posebno v Ljubljani. Niti najmanj se ni nihče potrudil, da bi ti ljudje dobili kakšno nadomestilo. Ne vračajo v naravi kmetij beguncov, hiš, ki so bile v lasti družin skozi stoletja. Izgovor, da ne smejo povzročati novih krivic, je nesmisel. Od nekdaj so se ukradene stvari vračale pravemu lastniku. Če je po sredi kak novi lastnik, ki »ni vedel«, da so stvari ukradene, naj se njemu plača odškodnina, ne pa okradencu.

Mnoge krivice grejo na rovaš raznih naših »zastopstev izseljencev«. Pri Slovenski izseljenski matici, ki je igrala takšno žalostno vlogo skozi desetletja, ko ni bila samo v pomoč raznim državnim organom, ampak je to bila partija sama, smo zdaj upali na večjo objektivnost in razumevanje. Prva leta je kazalo dobro, zdaj pa smo spet na starem. V njihovih akcijah oziroma razmerju do dela izseljencev spet čutimo, da nismo pravi. Stali smo na napačnem bregu zgodovine... Večina izseljencev odklanja SIM. Nekatera nova društva, ki delajo med domovino in diasporo, so prav dobra, a ti rednih fondov ne dobe. SIM dobi večino sredstev, četudi ne more napraviti veliko.

Pritožb glede diskriminacije, blokiranja izseljenstva, je veliko. Naj omenim samo še eno, ki več kot jasno kaže načrtno diskriminacijo izseljencev. Gre za komunikacijo. Ta je zanesljivo najpomembnejša za izseljence. Vse domovinske zadeve: državljanstvo, nacionalizacija, pokojnina, vrnitev... se nujno urejajo po pošti. Skoraj neverjeten, edinstven na vsem svetu je vladni nalog, da se mora v poslovanju z izseljenici uporabljati **navadna** pošta. Tako traja menjava pisem z Argentino, Kanado, Avstralijo in ZDA tudi po dva meseca. Še malo hujša klofuta sta izjavi prvakov LDS in ZLSD, ki sta emigrantom preprosto dejala - ostanite zunaj ali se tja vrnite.

Za konec omenim primerjavo razmerja drugih držav do izseljenstva:

V Avstriji poznajo dvojno državljanstvo. Izseljenici volijo na predstavnih.

Češka. Poznajo dvojno državljanstvo. Izseljenici so posebej vabljeni domov, še posebej poslovneži.

Teh se je vrnilo 6.000, med drugimi lastnik podjetja BATA. Premoženje so prav na hitro vrnili vsem Čehom in tujcem, izjema so Sudetski Nemci na njihovih območjih.

Baltiške države, Ukrajina. Vabijo izseljence. Sposobne vzamejo v najvišje državne službe celo kot ministre.

Italija. Imajo dolgo izseljensko zgodovino. Na vse načine jih povezujejo v domovino. V tujini imajo svoje kulturne ustanove. Politično angažirajo izseljence. Na konzulatu je izseljenec pravi privilegiranec, za storitve plača malo ali nič.

Hrvaška. Vse od dneva samostojnosti vabijo celotno izseljenstvo domov. Nekateri povratniki so zasedli ministrska mesta. Veliko diplomatov (Nobile) so Hrvati potegnili neposredno iz izseljenstva. Volitve v tujini so od prvih volitev naprej organizirane prek predstavnih. Diaspora se odzove. Na posameznih nastopih Tudmana v Avstraliji, Kanadi, Avstraliji in ZDA! Podpora diaspori domovini je ogromna.

Irska. Za izseljence povratnike domovina omogoča zdravstveno zavarovanje zastonj, transport zastonj, celo nekaj električne in goriva. In še pokojnine iz inozemstva so oprošcene davka.

Položaj slovenskega izseljenstva je v smislu povezave z domovino, v smislu stalne vrnitve šibak. Statistika, da se je slovenskim oblastem od 200.000 izseljencev naših državljanov po moji zadnji informaciji prijavilo samo 20.000, pove vse. Niti denacionalizacija niti certifikati nas niso zbudili. Ostajamo folklora, turisti in nič več, točno po načrtu »organizacije«.

Naj gledam še toliko optimistično, ne morem mimo dejstva, da smo lep del, mogoče večji del našega izseljenstva v teh šestih letih izgubili. To, česar ni mogel napraviti komunizem, je uspelo skoraj v polni meri strankam, ki delujejo pod novimi imeni. Oton Župančič bi zapisal: vzela nam jih je nova »svoboda«.

Kaj nam ostane? Nekaj bi se še dalo rešiti. Rešiti mislim v smislu stalne vrnitve ali vsaj intenzivne povezave z domovino. Kako bi mogli to ustvariti? Načina sta dva, celovita sprememba duha pri starih silah, te so nam bile več kot 50 let nenaklonjene, ali prodor novih političnih sil.

DR. PETER URBANC

Obram

OBRAM čaka sina.

Najstarejšega. Volbenka.

Vsa vas to ve. V tovarno se je udinjal. Naveličal se je hribā in dolge poti do fare in železnice. Kar v glavo mu je planila blodna misel in ga držala kakor na vrvi.

Kakšno je bilo tisti dan! V začetku je Obram prsil in rotil. Volbenk je komaj poslušal.

"Zemlja ni prava, povsod sam hrib. Kaj naj se ubijam po teh zaplatah? Do smrti bi si ne opomogel. Kruh je odmerjen, krompir preštet. Nikoli ni preveč, pa naj bo letina še taka. Nekaj jerasov česnenj in jabolk prodamo, to je vse."

Obram je zrasel.

"Fant, pa ješ vsaj svoj kruh, ki si ga sam vsadil. Krompirja nisi še stradal - in za praznik si imel pogáčo. Pozimi je bilo suho meso večkrat na mizi. - Ni to res?"

"Ne bom rekel, da ni. Pa mi povejte, ali je pri nas sploh kaj počitka? Od prve zore do trde noči garaj, vso pomlad, celo poletje do jeseni, prav tja do snega. In ko sneg nakosmata, nas zapahne od vseh strani, da vidimo samo v zrak. Vso zimo smo v samih gazeh."

Trdo postavlja Volbenk besede. Ne misli se vdati.

Obram čuti, da je fant v sebi že odločen. Z govorjenjem mu raste jeza.

"Počitka res ni veliko, toda sreče je dovolj. Do

le-sem še ni prišel mestni hudič, ki nam je že tri speljal iz tega gnezda. Vorenc je umrl za grdo boleznijo. Peklajevo Matija se je zapil in izgubil. Mežnarčkov pa je od stradanja zašel v jetiko. Vse si poznal in ti si četrti."

Obramu se trese glas.

Volbenk zamahne z roko.

"Dela sem navajen in poštene ljudi povsod obrajtajo!"

Zdaj šele Obram zraste.

"Ne poštenjaki, barabe imajo prva mesta. Kdor ima ubov hrbet, ta napreduje. Volbenk, v grapi si zrasel in če prej ne, na starost se boš vrnil v grapo, morda občini v breme in mojim kostem v sramoto."

Pod strop je zrasel Obram in dvignil roke.

"Tako ti povem: ne zapiram ti vrat, vsak dan te bodo čakala, podnevi in ponoči. Niti v nočeh ne bom potegnil zapaha prek njih. Vsako uro bi lahko prišel..."

Še pred košnjo je Volbenk odšel. Obram je zjutraj zgodaj vstal. Samo da ne bi bil pri slovesu. V gmajno se je zaril, sedel na štor in glasno zavekal.

Tako odhaja njegova kri v mesto, v to prekledo gnezdo, brezno mladih ljudi. Petkrat v življenu je bil Obram v njem, pa vselej je pljunil, ko je prišel med polja.

Zdaj mu sin sili med zidove, za katerimi stoje dimniki in ropotajo stroji.

Kakor pijan je zvečer odtaval domov. Nič ni jedel, naravnost v čumnato je zavil in legel. Kakor da misli umreti. Še je povsod dišalo po Volbenku,

Po slovenski
kmečki hiši
se je tožilo
Prešernu
in se toži
danes še
marsikomu
v izseljenstvu

po najstarejšem Obramu, ki hoče zatajiti zemljo.

Še v sanjah je prosil Obram, a Volbenk trmast odhaja.

Hudič ga je obsedel.

Obram čaka. Zadnji lega, da kdo ne zapahne vrat. Da bo mogel vstopiti Volbenk, če morda pride ponoči, naskrivaj.

Jesen je, a Volbenka ni. Trikrat je pisal. Dvakrat je Obram odprl pismo, dvakrat je šel v gmajno vekat.

"Tu je lepše, oče. Svoje ure napravim in sem - gospod."

Tretje pismo je zapečateno vrgel v peč. Torej gospod hoče biti. Iz grape doma, bi rad jedel bel kruh. Več mu je za mesto, kakor za zemljo."

Vendar Obram čaka.

Po snegu diši od Kriške gore, a Obram še čaka. Peč je zakurjena, v čumnati pa je gašperček. Da bo

Volbenk lahko zakuril, če pride...

Ko pade prvi sneg, Obram obupuje. Če Volbenka ne bo do prvih zametov, ga letos ne bo.

Kadar otroci ne vidijo, stopi na prag, zasloni oči in gleda po belini. Nikogar ni.

"Pa se vendar v resnici ni zavrgel," veka v sebi Obram.

V svojo kri veruje, kakor v sveto pismo. Prišla bo ura, ko bo Volbenk odprl vrata, sedel za mizo in tiho spregovoril:

"Oče, prav ste imeli."

Tega hipa čaka Obram.

Čuti, da ga bo dočakal, kajti Volbenk ne piše več.

Morda na pomlad, ko bo grapa zelena in bodo bregovi svetli od rož kot večerno nebo.

Tedaj je grapa močna, kakor deklič, ki se mu zbudi mlada kri.

KAREL MAUSER

Stalinov govor

V tajnih sovjetskih arhivih so odkrili Stalinov govor, ki ga je imel pred Politbirojem dne 19. avgusta 1939, malo pred pričetkom druge svetovne vojne. Po raznih časopisnih poročilih v začetku letošnjega avgusta je Stalin dejal:

"Problem vojske ali miru je za nas sedaj prišel v kritično fazo. Če se sporazumemo s Francijo in Veliko Britanijo, Nemčija ne bo napadla Poljske in bo prisiljena v nekako sožitje z zahodom. Na ta način vojske ne bo, kar pa lahko postane nevarno za nas."

Če pa bo Sovjetska zveza sprejela nemške predloge in podpisala nenapadalni pakt z Berlinom, bodo Nemci gotovo napadli Poljsko. V tem primeru pa bi bili Francija in Velika Britanija prisiljeni vmešati se v vojno. *"Gotovo bo tedaj velika negotovost in zmešjava v zahodni Evropi. Naše perspektive, da ostanemo izven vojne, bodo velike. Tako bomo lahko počakali na primeren trenutek za vstop vanjo."*

Stalin je priznal, da kot so lahko ugotovili v preteklih letih, komunizem ne more prevzeti oblasti v zahodni Evropi, če vlada mir. *"Diktatura stranke je samo možna kot posledica vojne. Zato moramo sprejeti nemške predloge in vljudno prosiši anglo-francosko misijo, da se vrne domov... Prva prednost, ki jo bomo dobili, bo uničenje Poljske... in proste roke v baltskih*

državah." Od Nemcev bi poleg tega dobili proste roke v Romuniji, Bolgariji in Madžarski, le za Jugoslavijo da še ni jasno.

Morebitni nemški poraz v vojni bi gotovo pripeljal v njeno sovjetizacijo in bi ne bil nevaren. *"Zato pa je naloga vodstva vzpodbujuati Nemčijo, da se vojskuje z zahodnimi silami čim dalj časa je mogoče."* Sovjetska zveza bi morala ostati nevtralna in počakati na pravi trenutek. Medtem bi morala širiti komunistično propagando v Franciji, kajti če bi se njena vojska sesula, bi bilo lažje doseči, da bi se Nemčija sovjetizirala in za njo pozneje še Francija.

Stalin je dejal, *"da se izvedejo ti načrti, je potrebno, da traja vojna čim dalj."* Vse komunistične stranke v Evropi in na Balkanu (!) bodo vprežene v to politiko.

Če pa bi slučajno zmagala Nemčija, bi težko obvladala Francijo, Anglijo in ostale ogromne

Učenci
Slomškove
šole v Kew
s svojo
igrico
o miškah
na naši
Očetovski
proslavi

Ferntree Gully 24. avgusta. Trupli Ivana in Jože sta bili uppeljeni.

Pokojne vam priporočamo v molitev, vsem domaćim pa izrekamo sožalje.

Na praznik **Marijinega vnebovzetja** se nas je pri večerni maši zbral kar lepo število, kar kaže na to, da nam ta praznik la nekaj pomeni. Med mašo smo se s posebno molitvijo posvetili Mariji in izročili v njeni varstvo, po maši pa zapeli litanije Matere božje.

Dan po velikem šmarnu smo v Melbournu doživel izredno slovesnost: ker se je dosedanja nadškof Francis Little zaradi zdravja odpovedal službi, je bil za novega nadškofa slovesno umeščen dosedanji pomožni škof **George Pell**. Za slovesnost so izbrali Royal Exhibition Building v Carltonu, ker je stolnica sv. Patrika zaradi obnovitvenih popravil notranjosti zaprta. Razstavni prostor so preuredili v veličastno katedralo. Nad trideset škofov, več sto duhovnikov, predstavniki oblasti, sodniki v svojih plaščih in z belimi lasuljami, profesorski zbori univerz v uniformah, razne bratovščine in kakih osem tisoč zbranih vernikov... tega ne doživiš vsak dan.

V nagovoru med mašo je novi nadškof poudaril, da bo posebno skrb posvečal priseljencem. In kljub krizi duhovniških poklicev ne bo pustil župnij brez duhovnikov. Če bo treba, jih bo povabil od drugod. Dotaknil se je tudi moralnih vprašanj našega časa.

Te slovensosti sva se udeležila tudi midva s p. Bazilijem in kar nekaj naših rojakov je bilo zraven.

Da resno želi upoštevati etične skupnosti vernikov, je novi nadškof kmalu po umestitvi

pokazal s tem, da je med svoje svetovalce povabil tudi emigrantskega duhovnika.

Prvo nedeljo v septembru smo praznovali **dan očetov**. Po deseti maši smo se zbrali v cerkveni dvorani. Otroci Slomškove šole z učiteljicama Veroniko in Mary so pripravili igrico o miškah. Maš, ki tako rad sedi v kopalni kadi, je porinil prst v pipi in ga ni mogel več izvleči. Po dolgem času je miškam, ki so prišle na pomoč, le uspelo rešiti Maša. Marko Cek je priskrbel pravo banjo s pipi. Nastopilo je še nekaj mladih, za konec pa sta sestri Marija in Zorka zapeli venček narodnih. Sledila je pogostitev, Širje očetje pa so bili izzrebani za dobitke, ki jih je pripravilo Društvo sv. Eme. Hvala vsem, ki ste pri prireditvi kakorkoli sodelovali, posebna zahvala velja gospodinjam, ki so prinesle dobrote za naše skupne mize.

Zadnjo nedeljo v septembru bo pri deseti maši **prvo sveto obhajilo**. Letos imamo le tri prvoobhajance. Od začetka šolskega leta so prihajali k verouku in spoznavali osnovne resnice o Bogu, Jezusovo življenje, sveto mašo in zakrament spovedi, se učili molitvic... Prav je, da jim stojimo ob strani z našo molitvijo.

Prihodnji mesec je tudi **maša narodov**. Ta bo v nedeljo, 20. oktobra ob pol treh popoldne. Ker stolnico sv. Patrika obnavljajo, bo maša v cerkvi sv. Ignacija v Richmondu (Church St.). Tokrat naša slovenska skupnost sodeluje pri prinašanju darov in pri molitvi rožnega venca pred mašo. Kot ponavadi, bomo tudi letos sodelovali pri procesiji z našimi banderi in narodnimi nošami.

Mladiski koncert v priredbi slovenskih verskih središč, že dvaindvajseti po vrsti let, se hitro bliža. Bo 5. oktobra ob šestih zvečer na Planici (Springvale). Prijavnice za nastop na koncertu že prihajajo. Tako bodo na prireditvi sodelovali mladi iz Adelaide, Canberre, Sydneys in iz domačega Melbourna. Za naslov koncerta smo si izbrali papeževe besede mladim v Postojni: **Korajža velja.** Naslednji dan, na Frančiškovo nedeljo, se bomo zbrali k deseti maši v naši domači cerkvi in skušali podoživeti papežovo srečanje z mladimi. Na koncert in tudi k nedeljski maši ste vsi prav lepo povabljeni.

Naj omenim, da bomo imeli na koncertu tudi srečolov z lepimi dobitki.

Med najlepšimi molitvami, ki je znana po vsem svetu, je poleg očenaša zdravamarija. To molitev lahko zmolimo neštetokrat, ne da bi se utrudili. Če jo molimo s premislekom, nam pove vsakič nekaj novega. Je izraz ljubezni in zaupanja do Marije, ki nas posluša.

Preprosti ljudje so že od nekdaj izkazovali spoštovanje in ljubezen do Marije tudi s tem, da so krasili njen kip z rožami, včasih spletli venec in rož (vrtnic) in ji ga dali na glavo. Rože in molitev so izraz spoštovanja in češčenja.

Sveti Dominik si je prizadeval, da bi se molitev k Mariji čim bolj razširila. V njegovem času se je izoblikovala molitev, ki ji danes pravimo **rožni venec**. Bila je nadvse prikladna za preproste ljudi, ki niso znali brati in jim svetopisemski psalmi tako niso bili dostopni. Namesto 150 psalmov so molili

ravno toliko zdravamarij. Za preštevanje pa se posluževali kroglic, ki so si jih nataknili na vrvice in to petkrat po deseti. Ker nam ta priprava pomaga pri molitvi, so ji včasih pri nas rekli tudi **molek**. Med posameznimi desetkami so pridigarji seznanjali množico o dogodkih iz Jezusovega in Marijinega življenja. Tako smo dobili veseli, žalostni in častitljivi del rožnega venca, pa še nekaj drugih, n.pr. serafinski (frančiškanski) rožni venec.

Sodobni duhovni pisatelj Romano Guardini pravi pravi o rožnem vencu tudi tole: *Za rožni venec je potrebna živa vera, predvsem pa sposobnost, da utihnemo in se ob stvari pomudimo. Moliti ga je treba počasi in s premislekom. Kadar nimaš časa, da zmoliš vsega, vzemi le en del. Bolje en del dobro, kot vse slabo.*

Komur je postal rožni venec domač, temu bo kakor spokojna, skrita dežela, kamor se bo odpravljal in se umiril, ali kapela, katere vrata so vedno odprta, da lahko tam odlaga, kar doživlja.

Mesec oktober je posvečen molitvi rožnega venca. Zakaj se ne bi v tem mesecu bolj potrudili, da ta molitev postane del našega dneva!

V zadnji številki Misli ste lahko brali, da delamo novo kopalnico. Stanko in Zora Kirn sta položila še ploščice in tako končala z delom. Štefan Cek je pobril notranjost in vse ostalo, sin Marko pa je napravil še omaro. In tako je delo gotovo. Društvo sv. Eme je poravnalo nekatere račune. Bog povrni vsem za vse.

P. TONE

**Pevski zbor
IGNACIJ
HLADNIK**
iz Tržiča,
ki je bil
nedavno
med nami
in je pel
na vseh
slovenskih
verskih
središčih.

OTROŠTVO NA PONIKVI

ANTON MARTIN SLOMŠEK je zagledal luč sveta dne 26. novembra 1800 na Ponikvi pri Grobelnem - na kmečkem posestvu Slom v Unišah, danes ob progi Maribor - Celje. V krstni knjigi je zapisano po takratnem pravopisu in ponikovskem izgovoru Anton Slomscheg. Otroku so segli po ime v koledarju daleč naprej, dali so mu za imenjaka sv. Antona Puščavnika (17. januar). Pričovedujejo, da je bil ob njegovem rojstvu nad hišo nek poseben sij, zanimivo pa je tudi, da se nihče ne spominja, da bi Slomovino kdaj pobila toča, čeprav okolico večkrat obišče.

Bil je prvorodjenec kmečkih staršev Marije Zorko in Marka Slomška, ki sta imela za njim še sedem otrok: štiri deklice in tri dečke, od katerih je eden kmalu po rojstvu umrl. Tako je Tonček odraščal v toplini velike družine. Kot najstarejši otrok je moral kmalu poprijeti za različna dela in pomagal staršem skrbeti za svoje mlajše sestre in brate, a imel kljub temu na otroštvo lepe spomine. Tako vsaj bi lahko sklepali po njegovi znani pesmi *Preljubo veselje*, ki jo takole konča:

·Oh, blažena leta nedolžnih otrok!
Vi 'mate veselje brez težkih nadlog,
Oh, kako vas srčno nazaj si želim,
Al' ve ste minula, zastonj se solzim!

Večkrat omenja, kako mu je mati pričovedovala mične povedi in prepevala pesmice, zato je tudi sam imel za petje in glasbo dobro uho. V svojem spisu o pomenu lepega petja pravi:

"Čedne pesmi so otrokom prva dušna paša. Mati, ki otroku lepo poje, njemu žlahtno serce goje - z milimi glasovi mu občutljaje žlahtni. Kdo bi pozabil vse svoje žive dni ljubeznivega petja ljube matere, ali pa skerbine pesterne, ktero dete željno posluša, pa tudi hitro poskuša, poprej ko atejta ali pa mamo izreče. V naročji matere je perva - ino pa za človeka nar imenitnejša šola; detetu se to v mehko, nežno serce vtisne, kar storilo bo nekdaj moža... Veliko soncov se je od tiste srečne dobe v večnost potonilo; še me mladostno petje veseli."

Še pozneje, že kot knez in škof, se ni sramoval s ponosom priznati, da ga je "kmečka mati rodila in na slamo položila". V neki pridigi je pričovedoval, kako ga je mati v otroških letih svarila pred grehom, razlagajoč mu podobe na prižnici v domači župnijski cerkvi. Med drugimi je bila tam tudi podoba nesrečne smrti nespokorjenega grešnika. Mati mu je rekla: "Glej, moj sin, tak strašen konec čaka vsakega, kateri se greha ne varuje."

Ko so potekla prva otroška leta, je kot najstarejši otrok, ki ga je oče namenil za svojega naslednika na Slomu, moral pomagati pri

NA POTI D

SLOVENIJA
BLAŽENE

Vrli Slovenci! Ne po
drago materinsko b
vam bodi luč, mate

gospodarstvu. Na gričku pri cerkvi sv. Ožbolta je pasel čredo svojega očeta. Njegovi vrstniki so pozneje Slomškovemu življenjepiscu Kosarju pričovedovali, da so že takrat imeli pred njim neko posebno spoštovanje. Hodil je najrajši sam, vendar ni bil kak mrk samotar, ampak je v družbi svojih tovarišev rad zapel. Včasih so šli z njim na dom, pa jim je mati postregla s kruhom in sadjem. Ko so pasli okoli Ožboltove cerkve, je Anton stopil včasih na stopnice, ki so vodile v zvonik in jim pridigoval, da so ga z ganotjem poslušali. Tako se je že v zgodnji mladosti kazal bodoči cerkveni govornik.

Starodavna župnija Ponikve takrat še ni imela redne šole, pa je bil k sreči od 1811 do 1815 tam za kaplana in potem do 1818 za provizorja za vse dobro vneti Jakob Prašnikar. Ta mož je tedaj v svoji tesni kaplaniji (v starem obrambnem stolpu iz turških časov, ko je bil okrog cerkve utrijen tabor) zbiral ukaželjne dečke in jih učil brati in pisati. Zaradi tesnega prostora je bilo mogoče sprejeti le petnajst dečkov, med katerimi je bil tudi Slomškov Tonč, takrat star enajst let. V poletnem času so imeli šolo pod košatim orehom sredi vasi. Ko se je število učencev namnožilo, so se preselili v cerkvenikovo hišo in kasneje v župnišče.

Prašnikar je bil učencem vzoren, očetovski učitelj. Da bi napravil otrokom veselje in starše čim bolj vnel za šolo, je ob koncu šolskega leta pod košatim orehom napravil javno slovesno skušnjo, katero je počastil sam okrožni glavar Ziernfeld z drugo odlično gospodo svetnega in duhovskega stanu. Po sveti maši so se vsi zbrali pod senčnatim orehom, začelo se je izpraševanje. Otroci so odgovarjali gladko, a vse je prekosil Slomšek in dobil prvo nagrado: lepo vezan molitvenik in srebrn denar. O njem kot šolarju je najlepše povedal sam Prašnikar v pridigi pri novi maši:

"Čez poldruži mesec bode že trinajst let, kar

O OLTARJA

DOBILA SVOJEGA PRVEGA ANTON MARTIN SLOMŠEK

e, da ste sinovi matere Slave; naj vam bo sveta vera in pa materina beseda! Prava vera vam budi ključ do zveličavne omike.

A. M. Slomšek

sem tebe kot mladega fanta spoznal; ti si bil, kateri si vsak dan, če je le mogoče bilo, pol ure daleč pritekel, da si mi pri daritvi svete maše stregel; ti si bil, kadar se cerkvenim služabnikom ni ljubilo, da si z menoj šel k bolnikom, naj je bilo vreme kakršnokoli, lepo ali dež in sneg, če si tudi čez kolena sneg gazil, šel si vendor z menoj k bolnikom. Ti si bil prvi med vsemi otročiči, ki si z veseljem k mojemu nauku pritekel in zvesto vsak dan zahajal v solo dve in pol leti."

Pobožna mati je opazila njegovo nagnjenje, ga gojila in spodbujala, kakor je mogla in znala, saj je v njenem srcu tlela vroča želja, da bi šel njen prvorojenec v šole in nekoč stopil pred oltar. Oče Marko pa je imel v njim drugačne načrte - da ga bo nasledil na posestvu. Ko je nekoč pri oranju gonil očetu živino, je skrivaj potegnil iz žepa kajžico in pogledal vanjo. Oče je to opazil in se je tako razjevil, da bi ga bil skoraj pretepel. Zatulil je nanj: "Kmet boš tukaj in delal boš; knjige nosijo s seboj le mestni gospodje; nikdar več ne smeš vzeti knjig na delo!" Med gospodarsko mislečim očetom in blago materjo je nastal boj zaradi Antona, v katerega je posegel modri in blagi Prašnikar. Dosegel je, da je oče, čeprav nerad, privolil, da gre Anton v solo v Celje. Ob tej priliki je izrekel Prašnikar preroške besede:

"Ljubi starši! Verujte mi, vaš Tonče bo še enkrat velik gospod."

POT K UČENOSTI

Za veliko noč leta 1814 se je Slomšek poslovil od domačega kraja in v Celju najprej obiskoval tretji razred osnovne šole ter ga kljub začetnim težavam z nemščino končal z "odliko in nagrado". V jeseni istega leta se je tako lahko vpisal v prvi razred celjske gimnazije in bil ves čas med najboljšimi dijaki. V drugem razredu pa ga je zadel strahovit

udarec; nenadoma mu je po huđem porodu umrla mati. Že umirajoča je milo prosila Prašnikarja, naj skrbi za njenega Toneta, potem rada in lahko umrje. To ji je slovesno obljudil in je besedo tudi držal. Kljub žalosti Slomšek pri študiju ni popustil, čeprav se je podpora od doma še posebej skrčila, ko se je oče leta 1818 znova oženil. Prašnikar je sicer storil zanj, kar je mogel, a bil je tudi sam siromak. Tako je dijak Slomšek večkrat stradal in si pomagal z nehvaležnim poučevanjem slabih dijakov. Leta 1817 je opravil celo tečaj za domačega učitelja učencev nižjih šol in si tako služil kruh.

V petem in šestem razredu gimnazije je bil njegov profesor govorništva Anton Zupančič, ki je poleg Prašnikarja najbolj vplival na Slomškov duševni razoj. Slomšek sam ga takole opisuje:

"Bil je Zupančič za tisto dobo iskren Slovenec, ki je prvi dramil svoje učence, naj se lotijo materinega jezika, ki je zapuščen spal v prahu. On je dal prvi v peti in šesti šoli čitati slovenske Vodnikove in Jarnikove pesmi, katerih učenec in prijatelj je bil. (...) Akoravno učitelj lepoznanstva, ni zatajeval krščanstva, ni preveč povzdigoval poganstva, kakor je pri mnogih hudobna šega. Ena beseda iz ust učitelja, ki je nosil sicer posvetno suknjo, pa o cerkvenih rečeh govoril pohvalno, nam je več izdala kakor cela nedeljska govorica duhovnega gospoda. V takih letih omahljive mladosti je učitelju prav lahko podreti mladeniču z nekoliko besedami sveto vero, pa jo tudi globoko vsaditi v srce, da je nobena, še tako velika nevihta ne omaja."

Po končani celjski gimnaziji je Slomšek v jeseni leta 1819 v Ljubljani nadaljeval študij modroslovja ali filozofije. S slovenskim pesnikom Francetom Prešernom, prav tako rojenim leta 1800, sta bila sošolca in postala sta dobra prijatelja. Nekaj časa je, prav tako z odličnim uspehom, študiral tudi v Senju, kjer se je seznanil s hrvaškim in italijanskim jezikom. Študij modroslovja je končal leta 1821 v Celovcu, medtem pa mu je doma umrl oče.

Z očetovo smrtjo in s koncem latinskih šol je zaključeno prvo obdobje Slomškovega življenja. V tem času so izdelali njegov značaj in določili smer nadaljnega življenja in delovanja trije činitelji: domača hiša, duhovnik Prašnikar in profesor Zupančič. Od očeta in matere je prejel globoko vernost, resnobo ter ljubezen do dela in reda, pri Prašnikarju se je navzel vneme za solo in ljubezen do mladine, Zupančič pa ga je naučil ceniti in gojiti materin jezik. Ko je enaindvajsetleten stopil v bogoslovje, je bil po svojih nazorih že zrel mož.

Pripravila K. M.
/Nadaljevanje prihodnjic/

bila že mimo, ali zvedel za smrt prijatelja, ko je bil že mesece pod rušo... in se čudi, da "mu ni nihče o tem povedal". Če bi poslušal slovensko oddajo, bi za zadevo lahko pravočasno zvedel.

Rojaki, ki žive oddaljeni od naših verskih središč, društev in klubov, znajo veliko bolj ceniti slovensko besedo po radiu. Vsi bi se morali zavedati, da se staramo in da bomo vedno bolj potrebovali povezanost z našo skupnostjo: v tujem svetu je to res velike važnosti. Srečujemo se ob pogrebih, pa mi včasih ta ali oni rojak pove, da že petindvajset let ali več ni videl pokojnega prijatelja. Gotovo bi ga bil pokojnik veliko bolj vesel, ko bi se srečala pred smrtno ob prijateljskem obisku, ob prijaznem kramljanju in kozarčku vina ter obujanju spominov, kakor šele pri grobu. Če bi pokojni mogel govoriti, bi marsikomu rekel: "Kje pa si bil dosedaj?..."

Vabim vas, da ključite svoje sprejemnike: v Sydneju ob nedeljah in torkih ob osmih zjutraj za slovensko oddajo na SBS, 2EA. Za druge kraje pa poizvedite telefonsko pri SBS. Tudi Wollongong ima slovensko oddajo na zasebni postaji: 2 VOX FM. 106.9 vsako nedeljo od 10 do 11 ure dopoldne. Oddajo vodita družini Rudolf in Kropich. Prisluhnite!

SVETOGORSKA KRALJICA je naslov glasila prijateljev in dobrotnikov Svete Gore. Nedavno smo prejeli avgustovo številko. Poleg člankov duhovne vsebine poročajo naši sobratje frančiškani, varuhi svetogorske božje poti, o napreku pri obnovi

romarskega doma. Najnovejše je to, da bo treba napeljati na Sveti Goro vodovod. Dosedaj je samostan uporabljal deževnico, a za potrebe romarskega doma deževnice ne bo dovolj. Zato priporočamo, da se z darovi spomnite tudi tega namena. Kot doslej bodo MISLI z veseljem posredovali darove predstojniku na Sveti Goro. Vsem, ki se boste odzvali prošnji, že v naprej Bog plačaj! Obenem zahvala vsem, ki ste doslej darovali za obnovo romarskega doma.

"**KJE JE NAŠ SIN?**" Kar številna vprašanja te vrste dobivajo rojaki iz domovine od sorodnikov pogrešanih. Navadno se obrnete na slovenskega duhovnika, na Misli ali na društva. Žal nam primeroma redko uspe najti pogrešanca, ker se v mnogih primerih ne pusti najti, ali pa je že med pokojnimi. MISLI objavljajo njih imena in prosijo sodelovanje bralcev pri iskanju. Samo pri nas imamo seznam kakih petdeset imen pogrešanih.

Težava je v tem, ker Avstralija nima centralnega matičnega urada, kjer bi lahko zvedeli, če je pogrešani med pokojnimi. To pomeni, da je treba iskatи informacije v vseh sedmih državah, kar je zamotano in združeno z velikimi stroški. Poleg tega so nekateri pogrešani spremenili ime, kar pri iskanju zmanjša možnost uspeha. Naredimo pač, kar moremo.

Tisti pogrešani, ki nočejo stika s svojimi, naj to vsaj sporoč. Saj imajo do tega pravico. Vendar: ali jih prav nič ne gane bolečina njih svojcev???

P. VALERIJAN

Otroci
Slomškove šole
pri Sv. Rafaelu
v Sydneju
so pozdravili
očete na njihov
praznik –
na prvo nedeljo
v septembru

Jožko Kragelj

MOJE CELICE

/ CELICA 153/

Drugi je prišel na vrsto pater Marjan, ki je obhajal god in se pripravljal na odhod, ker mu je potekel čas zapora. Njemu sem 10. oktobra 1953 zložil tele verze:

PATRU MARJANU ZA GOD

1.

Dragi Marijan, Marijan zlati,
zdaj obhajamo Tvoj god
in ker nočeš tu ostati
naj bo to še za odhod.

2.

Kakor ptica si selivka,
ki v jaseni odleti;
kot se skrije reka Pivka,
skril se boš nam tudi Ti.

3.

Če Tvoj cilj bo Šmarna gora,
le zadihaj polnih pljuč,
pot naj modra bo, ne nora,
da ne prideš spet pod ključ.

4.

Tu od dolgega so časa
misli na pretekle dni,
kot razdražil bi modrasa,
sikale od vseh strani.

5.

Zdaj vsaj bežno preletimo
dolgo to življenjsko pot.
Kar poučno bo, sprejmimo,
kot bi sladek bil pišket.

6.

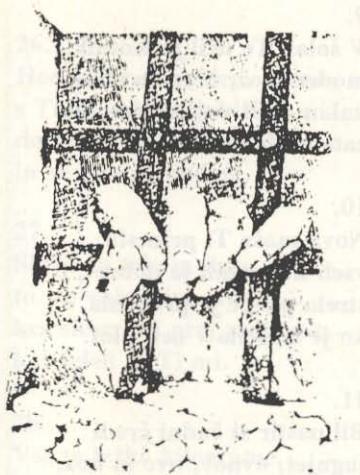
Tvoja rojstna domovina
zgodovinski je Šentvid,
kjer so takva sladka vina,
da bi pil jih še Ovid.

7.

Tam si grozdje zobal, stiskal,
mošt pretakal iz soda v sod,
če kdaj pil si ga, si vriskal
ter se mami skril na pod.

8.

Oče Te poslal je v šole,
ker pač nisi bil zabit,
mož zares imel ni smole,
saj postal si minorit.

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU

PATRA BERNARDA

ZA NAŠE "MISLI":

\$40.— Štefanija Smole; \$30.— Pavla Vohar, Frank Smerdely; \$25.— Vinko Repp; \$20.— Marija Hosinovič, Ivan Kolačko, Alojz Kastelic; \$15.— Mila Vadnjal, Jože Gjerek; \$10.— Vinko Lavrič, Alojz Žagar, Marija Judnič, Karel Knap, Janez Primožič, Frances Namar, Ivanka Štavar, Josip Burlovich, Marija Dolenc, Viktor Šenkinc, Franc Božič, Jože Novak, Marija Bosnič, Matevž Jereb, Ana Šutej, Slavko Koprivnik, Marjan Jonke, Jože Bedernyak; \$5.— Anamarija Mršnik, Albin Kurničič, Matija Cimerman, Paul Rob, Amanda Namdur, Alexander Bole, Ivo Bavčar, Lidija Puc; \$4.— Vinko Ovijač; \$2.— Jože Blažič.

ZA MISIJONE

IN NAŠE POSINOVLJENE

MISIJONARJE:

\$100.— N. N.; \$20.— Alojzija Gosak, Berta Žele, Slava Maver (namesto cvetja na grob J. Judniča) - vsi trije darovi za lačne; \$10.— druž. Janez Lah (za lačne).

ZA LAČNE SIROTE

MATERE TEREZIJE:

\$100.— Mila Vadnjal (v spomin pokojne Zlate Abram); \$20.— Slavko Koprivnik.

V POMOČ BOŽJI POTI

NOVA ŠTIFTA PRI RIBNICI:

\$50.— Kristina Car.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTETO POVRNI!

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 – Fax (08) 346 3487*

NAJ pričnem z našimi pokojnimi. Kar dva imamo tokrat:

Dne 11. avgusta je v Modbury Hospitalu umrl ANTON ZRIM. Nedolgo tega je, ko so zdravniki odkrili zahrbtno bolezen, nato je dobil še srčni napad. Okrepčan s svetimi zakramenti za umirajoče se je poslovil s tega sveta. Tone je bil rojen 3. marca 1930 v Doliču v Prekmurju in je prišel v Avstralijo 20. marca 1955. Poročil se je v juliju 1966. Pogrebni obredi so bili v pokopališki kapeli v Enfieldu na praznik Marijinega vnebovzetja, mašo zadušnico pa smo imeli v naši cerkvi naslednjeno nedeljo. Ko smo cerkev gradili, je pomagal tudi pokojni Tone kot zdarski strežnik: vsa opeka in malta je šla skozi njegove roke. Tako je spomin nanj med nami še bolj živ in bo hvaležno ostal. - Ženi Loni, hčerkama Sandri in Shery ter polbratu Štefanu Kolmanu in njegovi družini izrekamo iskreno sožalje. Pokojni Tone pa naj počiva v božjem miru. Priporočam ga v molitev.

Kar teden zatem, 18. avgusta, je spet sestra Smrt obiskala našo skupnost. V Domu za intenzivno nego v Woodville West je zaključila zemsko življenje PAVLA FLAJNIK r. Škapin. Rojena je bila 24. aprila 1927, Veliko Polje, občina Podnanos. V Avstralijo je prišla preko Italije leta 1955 in se kmalu poročila s sedaj že pokojnim Francem Flajnikom, doma iz Bele krajine. Ves čas je živila v adelaidskem okraju Ottoway, kjer sta si s Francem postavila svoj dom. Že nekaj let je bolehalna na srcu in zdravniki so ji svetovali operacijo, katero pa je pokojnica odklanjala. V začetku letošnjega avgusta je imela spet močan napad, ki je oslabil srce ter je končno podlegla. Smrt jo je rešila trpljenja. - Rožni venec smo molili ob krsti v torek 20. avgusta v mrtvaški kapeli na Port Rd., pogrebna maša pa je bila naslednji dan v naši cerkvi, od koder smo pokojno Pavlo pospremili k večnemu počitku na pokopališče Cheltenham, kjer že počiva njen mož. Hčerki Viki in njeni družini ter sinu Petru izrekamo iskreno sožalje, pokojnico pa

priporočam v molitev. Naj pri Bogu najde mir, ki ga je v tem življenju zaman iskala.

Na prvo nedeljo v septembru smo praznovali Dan očetov, kot je to navada v zapadnem svetu. Po maši smo imeli kulturni spored, ki ga je s sodelavci pripravila gospa Stanka Sintič. V uvodnem govoru je povedala tole: "Oče. Beseda, ki jo vsi izgovarjam neštetokrat. Beseda, ki ima v sebi toliko vrednote in smisla, ki ga ne more nihče, tudi najboljši pisatelj, enakovredno prenesti na papir in jo opisati... Oseba, ki nam je dala življenje... Časi so se spremenili, veliko je v letih drugače, toda očetovska ljubezen je vedno, ne glede na čas danes in v preteklosti, enako velika in močna, pa naj bo izražena ali ne - vedno je prisotna. Tako se danes spominjamo vsak svojega očeta; zahvalimo naj se jim za vse, kar so za nas storili. Za materialne dobrine, za lepe besede, za vso pomoč in predvsem za neizmerljivo ljubezen. - Naj vam prečitam kratek odlomek o očetu kralju in njegovih treh sinovih. (...) Sestavek nam je povedal, da ljubezne moremo kupiti in da na svetu ni dragocenejše stvari, ki bi našim staršem pomenila več kot naša ljubezen do njih..." Vsakdo prisotnih se je zamislil v govor, ki ga je pripravila Stanka, pa si gotovo tudi spraševal svojo vest. smo staršem dovolj hvaležni za vse, kar so nam podarili?...

Po končanem sporedu smo bili vsi možje povabljeni v našo dvoranco. Žene so postregle današnjim slavljencem z dobrim kosirom, mladi pa so privč pekli meso na žaru ter s tem pokazali svojo hvaležnost očetom. Lepo jih je bilo videti.

Vsem, ki ste kakor koli pomagali, da je bil letošnji očetovski dan tako doživet, iskrena hvala! Bog naj povrne vsem!

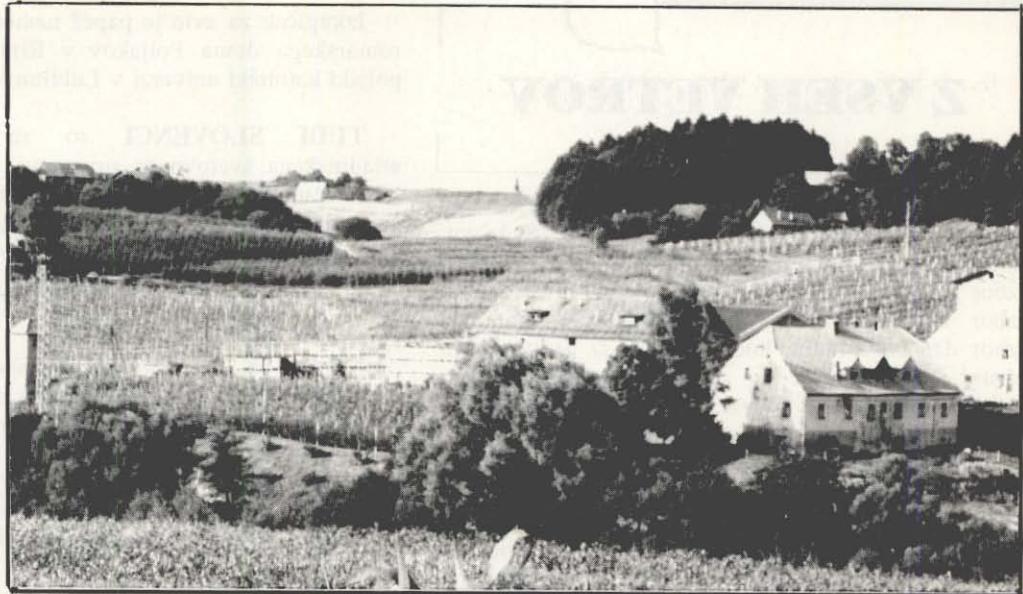
V mesecu oktobru, ki je mesec rožnega venca, bomo imeli vsak petek večerno mašo in molili bomo rožni venec, to priljubljeno Marijino molitev. Naše molitve bodo za slovensko skupnost širom Avstralije, da bi ostali zvesti Bogu in narodu.

P. JANEZ

Svetogorska bazilika

Domačija
na Slomu,
kjer je
bil rojen
in je
preživiljal
 svojo
 mladost
 Anton
 Martin
 Slomšek

*K*dor svojo domovino v resnici ljubi,
 se ne sramuje svojega rodu
 in ne jezika materinega. Brez jezika
 in naroda bi bila še tako rajska dežela
 žalostna puščava. (Anton Martin Slomšek)

Znamke

so res nosilke
zgodovinskih sporočil in sodobnih novic, kot slovenske
znamke pa nas še povezujejo z rodno domovino.
Tako je napisala gospa Maura Vodopivec ter
nam poslala kopije najnovejših slovenških znamk, ki so izšle ta mesec.

Štiri so po številu. Prva predstavlja eno umetnin slovenskega slikarja Jožefa Tominca, druga nas spominja stoletnice sodobne kardiologije, tretja visoke obletnice novomeške gimnazije, ki so jo pred 250 leti pričeli o蚕 frančiškani. Četrta pa seže v naravo, v Škocjanske jame. Zato ji ne zamerimo, da je temna za naše oči – vsaj kopija, dočim je originalna znamka v barvah gotovo boljša.

Gospa Mauri
Vodopivec za
pošiljko iskrena zahvala!

Z VSEH VETROV

ČETRTI SVETOVNI SIMPOZIJ za zborovsko glasbo je bil letos v avgustu v Sydneju. Na njem so se predstavili vrhunski zbori: ženski zbor Elektra iz Kanade, Filipinski madrigalisti, zbor Brighamske univerze iz Amerike, komorni zbor danskega radia, komorni zbor iz Stuttgarta in drugi. Istočasno je te dni Music Expo nudila udeležencem simpozija vse, kar potrebuje nekdo, ki se ukvarja z zborovsko dejavnostjo.

Simpozija se je udeležilo 18 Slovencev, med njimi Damijan Močnik in njegova soproga Irma, ki ju je urednik Misli srečal v slovenskem verskem središču v Sydneju. Irma poučuje glasbo na osnovni šoli v Cerkljah pri Kranju, Damijan pa je profesor glasbe na škofijski gimnaziji v Šentvidu in tudi priznani skladatelj. Ob papeževem obisku Slovenije smo peli njegovo kompozicijo himne, pripravljene posebej za to priliko.

Prvi svetovni simpozij za zborovsko glasbo je bil leta 1987 na Dunaju, drugi leta 1990 v Stockholmnu, Talinu in Helsinkih, tretji pa leta 1993 v Vancouvrju v Kanadi. Evropsko srečanje za zborovsko glasbo lanskega julija v Ljubljani je vzbudilo zanimanje med Slovenci za to svetovno zadevo. Morda bo Slovenijo na petem svetovnem simpoziju, ki bo leta 1999 v Rotterdamu, zastopal tudi reprezentančni pevski sestav.

LJUDJE dajejo bajne vsote za vse, kar le malo diši po znanih filmskih zvezdah. Nedavno pa smo brali, da je šel v Ameriki na licitacijo avto, ki ga je vozil kardinal Wojtyla, sedanji papež Janez Pavel II. Avto sam kot tak je "stara škatala" brez vrednosti, kot bivši papež avto pa je na licitaciji dosegel vsoto 130.000 dolarjev. Novemu lastništvu je bilo dodano tudi potovanje v Rim in srečanje s prvotnim lastnikom.

Izkupiček za avto je papež namenil za povečanje romarskega doma Poljakov v Rimu in za pomoč poljski katoliški univerzi v Lublinu.

TUDI SLOVENCI so se udeležili 6. mlaðinskega svetovnega prvenstva v atletiki, ki je bil v avgustu v Sydneju ter je brez dvoma eden največjih sportnih dogodkov v Avstraliji. Enajst slovenskih mladih atletinj in atletov se je borilo za odličja. Najbolj se jim je približala Anja Valantova, ki je v kvalifikacijah troskoka bronasto odliče zgrešila le za en centimeter.

Nič ne de, če tokrat še ni medalj. A tri peta mesta med svetovnimi atleti so lep dokaz, da smo v atletiki v samem vrhu ter smemo pričakovati še mnogo lepih uspehov.

Slovenski atleti so bili gostje Slovenskega društva Sydneja in Kluba Triglav. Srečanje je potekalo v prijetnem domačem vzdušju.

TO LETO zaznamuje tudi smrt dr. Branke Sušnik, največje slovenske strokovnjakinje za indijanska plemena Južne Amerike. Pokojnica je bila doma od Device Marije v Polju pri Ljubljani. Na univerzi je končala študij modernih jezikov. Med revolucijo so ji komunisti pred njenimi očmi ubili očeta, ki je bil vodja orožniške postaje. Umaknila se je v Rim, nadaljevala študije in doktorirala iz orientalskih jezikov. Preko Argentine je prišla v Paragvaj in začela občevati z indijanskimi plemenami ter proučevati njihov jezik, psihologijo in način življenja. O vsem tem je predavala na paragvajski univerzi in postala tudi redna članica Societad Cientifica del Paraguay. Končno je sprejela službo ravnateljice etnografskega muzeja v Asuncionu ter redne profesorice z muzejem povezane etnološke fakultete.

Dr. Branka Sušnik si je s svojimi znanstvenimi ekspedicijami, predavanji ter publikacijami pridobila svetovni ugled. Rojaki smo samo zunaj domovine vedeli zanjo, dočim je Slovenija pod enoumjem o njej žal molčala. Pa zaslubi topel spomin vsaj zdaj po smrti.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

Fax: 728 2253

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslužbo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberra, A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

JUŽNA KOREJA je z ozirom na število duhovnikov vsemu svetu najleši zgled. V zadnjih dvanajstih letih je bilo tam v duhovnike posvečenih nič manj kot 1345 bogoslovcev. To število je kar za dvesto več kot v celotnem obdobju domačega duhovništva na Koreji, od leta 1845 do 1983. Vprašanje je, kaj je vzrok tolikšemu povečanju števila duhovnikov v zadnji dvanajstih letih? Korejski cerkveni krogi povezujejo porast z dogodkom v letu 1984, torej ravno pred dvanajstimi leti: tedaj je Cerkev razglasila za svete korejske mučence, 103 po številu.

Kri mučencev - seme novih kristjanov. Brez dvoma tudi novih duhovnikov. Upajmo, da bo tudi naši domovini v revoluciji prelita kri postala milost za mnoge trdne kristjane in tudi duhovniške poklice.

MATI TEREZIJA je hudo bolna - ta novica je nedavno presunila ves svet. Saj je ime te Nobelove nagrjenke, ki se v Kalkuti žrtvuje že toliko let za najrevnejše, znano povsod. Pri šestinosemdesetih letih si ne da počitka. No, zdaj si ga je morala vzeti, saj je v bolnišnici, vsa izčrpana od malarije in z zelo oslabelim srcem. Zdravniki ne napovedujejo nič dobrega, mati Terezija pa že sili domov, med svoje sestre in med uboge...

Red "Misijonark ljubezni", ki ga je m. Terezija ustanovila, se pripravlja na srečanje z izvolitvijo

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS

ALDO and JOE

MEMORIALS P/L

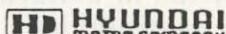
10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

novega vodstva.. Tokrat najbrž ne bo več izvoljena za glavno predstojnico m. Terezija, četudi bo morda tudi topot premagala bolezen in se pod zdravniškim nadzorstvom okreplila. Upajmo samo, da red pod novim vodstvom ne bo popustil v svoji gorečnosti v delu za najrevnejše.

"PADEC Berlinskega zidu je sprožil povečanje mafije v Vzhodni Evropi in tudi industrijo otroške prostitucije. Praga, Slovenija, Poljska, Romunija in Madžarska so nove seksualne Meke..." To so brali naši rojaki v Argentini nedavno med policijskimi vestmi največjega jutranjega časopisa ("Clarín", 26. avg. 96). Težko jim je bilo, da z omembou Slovenije pada senca tudi nanje, saj skoraj nihče izmed njih doslej ni imel opravka s policijo.

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

**MELBOURNE, VIC.
265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175**

Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

*MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS

*PRESTIGE CAR SPECIALISTS

*ALL MAKES AND MODELS

*BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES

*INSURANCE WORK

*3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DANES je v GALERIJI MLADIH na vrsti sin slovenske družine, ki živi v Melbournu: DAMJAN PIŠOTEK. Oče Maks Pišotek je iz Vrhol pri Slovenskih Konjicah, mama Magda r. Pleško pa je bila rojena v Mariboru. Spoznala sta se tukaj in sklenila zakon v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew. Damjan se je rodil leta 1972 in je bil krščen v slovenski cerkvi. Enako obe sestri. Natasha zaključuje letos V.C.E. in se že pripravlja na univerzitetni študij, Marie pa obiskuje 9. letno v Mount Lilydale College, kjer je med učitelji tudi njena mama Magda.

Damjan je začel osnovni pouk s petimi leti in sicer v farni šoli sv. Petra Juliana, Mooroolbark. Obenem je obiskoval tudi slovensko šolo pri S. D. M. na elthamskem hribčku ter bil član folklórne skupine. Redni pouk je nadaljeval na Mount Lilydale College in srednjo šolo uspešno zaključil z H.S.C. Obenem je bil tudi učenec slovenske sobotne šole v Box Hillu.

Po maturi je bil sprejet na univerzo – Swinburne University of Technology v Hawthornu, kjer je po štirih letih zaključil svoje študije ter 30. avgusta 1995 prejel diplomo "Bachelor of Technology in Building and Surveying". Takoj po prejemu diplome

Kar je oče dobrega od svojih starih prejel,
mora svojemu sinu zapustiti
in kar se je mati od svoje matere
hvalevrednega naučila, bo tudi svoji hčeri
zapustila.

Materin jezik je najdražja dota,
ki smo jo od svojih starih dobili.
Dolžni smo skrbno ga ohraniti,
olepšati in svojim mlajšim zapustiti.

Anton Martin Slomšek

DVAINDVAJSETI MLADINSKI KONCERT

KORAJŽA

VELJA

v priredbi verskih in kulturnih
središč v Avstraliji bo:

v soboto, 5. oktobra ob šesti uri popoldne v
dvorani slovenskega društva PLANICA,
Springvale (Melbourne). V nedeljo ob deseti
uri dopoldne pa bo mladinska maša v
slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda, Kew.

je dobil tudi zaposlitev: postal je Building Surveyor/
Inspector za Shire of Yarra Ranges.

Damjan ima rad šport. Že kot dvanajstletni dečko je igral tenis, nogomet in ukvarjal se je z atletiko ter si osvojil tudi nekaj lepih trofej. Žal je moral opustiti tenis, ker si je poškodoval hrbtnico. Je pa še vedno pri nogometni skupini "Diamond Valley Slovenians", ki je ena športnih aktivnosti S.D.M.

Damjan pravi, da mu slovenska beseda ne teče gladko. Rad pa se potrdi, da govorí slovensko. Ko je med univerzitetnim študijem živel v Hawthornu pri stari mami, sta se prav dobro razumela s slovensko govorico. Upamo, da se mu bo spolnila želja in bo letos obiskal Slovenijo. Tam mu bo znanje slovenskega jezika prislo prav ter ga bo zlahka tudi izpopolnil.

VELEPOSLANIŠTVO

REPUBLIKE SLOVENIJE v Canberra
uraduje vsak delovni dan od desete ure dopoldne
do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite
osebno ali po telefonu vse potrebne konzularne
informacije.

Naslov slovenskega veleposlaništva je:
ADVANCE BANK CENTRE - Level 6
60 Marcus Clarke Street
CANBERRA CITY.

Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pošiljajte na poštni
predal: EMBASSY OF SLOVENIA,
P.O.Box 284, Civic Square,
CANBERRA, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

SPOROČILO vsem avstralskim Slovencem:

Predsednik RS Milan Kučan je podpisal
odlok, s katerim je določil datum 10. novembra
1996 za PARLAMENTARNE VOLITVE RS. Vsi
avstralski Slovenci, ki ste državljanji rodne
domovine (Avstralija prizna dvojno
državljanstvo) in vam ni vseeno, kako se
razvijajo politični dogodki v Sloveniji, ste
vabljeni, da se pismeno udeležite volitev.

Prvi korak je: Vaše ime mora priti v volilni
imenik, ki ga sestavlja Republiška volilna
komisija. V ta nemen morate izpolniti poseben
formular: ZAHTEVO ZA VPIS V VOLILNI
IMENIK. Formular imajo na razpolago MISLI
in vsa tri verska ter kulturna središča. (Prav bi
bilo, da bi jih vsaj svojim članom delile tudi naše
organizacije.) En izvod bo priložen tudi tej
številki MISLI. Če je potrebno, napravite kopije.

Na podlagi vpisa v volilni imenik boste prejeli
(upam, da pravočasno pred volitvami!) uradne
glasovnice na svoj naslov ter se pismeno udeležili
volitev.

Uredništvo in uprava MISLI

MELBOURNE, VIC. - BRIDGE-MOST.
Kulturna predstavitev 1996 avstralskih Slovencov.

Izseljenski Svet je letos v aprilu, maju, juniju in
juliju predstavil kulturna dela avstralskih Slovencov

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

rodnih deželi Sloveniji in zamejstvu v Italiji in Avstriji.

Ta predstavitev likovne umetnosti in literarnega dela je sad in prispevek našemu narodnemu izročilu, ki ga mi Slovenci ohranjamo na peti celini Avstraliji, deželi, ki nam dopušča našo narodno identiteto.

Prva razstava likovne umetnosti in literarnega zaklada slovenskega jezika od začetka priseljevanja v Avstralijo do danes je bila v Ljubljani v Narodnem muzeju. Odprl jo je predsednik slovenske države Milan Kučan, ob prisotnosti avstralskega veleposlanika z Dunaja, takrat v Sloveniji se mudeče avstralske trgovske delegacije, slovenskih konzularnih in poslaniških zastopnikov ter številne množice občinstva. Ta zanimiva prireditev avstralskih Slovencev je pritegnila v Sloveniji izjemno pozornost, ne samo v medijih, temveč v vseh krogih slovenskega življa doma. Prvič so se celostno v Sloveniji in slovenskem zamejstvu predstavili likovni umetniki iz Avstralije,

Three return flights a week
Mondays, Thursdays and Saturdays
from Melbourne and Sydney
to Vienna and Ljubljana

Trikrat na teden iz Melbourna in Sydneya na
Dunaj, v Ljubljano in nazaj

LAUDA telefon: 1 800 642438 (brezplačni poklic)

The only airline direct to
the Heart of Europe

Lauda-air

poleg tega pa smo skupaj s slikami in kipi dali na ogled še primerke naše celotne literarne in informativne dejavnosti (knjige, časopise, poročila o slovenskih ustanovah, radijskih oddajah...) in pričevanja o najrazličnejših drugih oblikah življenja in dela na naši peti celini.

Iz Ljubljane smo se preselili v Trebnje, majhno slikovito mestece na Dolenjskem, nato pa preko Maribora še med zamejske Slovence v Trst in v Tinje na Koroškem. Zadnji del te predstavitev pa je bil v Postojni za časa "Srečanja v moji deželi". Vsako otvoritev teh razstav je spremjal tudi pester in v srca segajoč kulturni spored. Skozi vsa ta kulturna shajališča pa je šlo preko dvatisočeststo obiskovalcev.

Ob priliki vse te kulturne dejavnosti sta izšli tudi dve knjižici in sicer "Opisna bibliografija slovenskega tiska v Avstraliji" in "Pregled delovanja in organiziranosti Slovencev v Avstraliji".

Radi pa bi dali tudi slovenski skupnosti tukaj v Avstraliji možnost ogleda in ocenitve kulturne predstavitev "Bridge - Most", ko se je ta vrnila v našo sredo. Zato bo razstava likovne umetnosti avstralskih Slovencev in literarni zaklad slovenskega jezika ter prikaz delovanja naših slovenskih ustanov na ogled pri **Slovenskem Društvu Melbourne v nedeljo 22. septembra 1996 od desete ure dopoldne pa do šestih zvečer.** Ob treh popoldne se bodo predstavili številni sodelujoči umetniki in avtorji slovenskih literarnih del.

Pridite in oglejte si dejavnost našega slovenskega življa v Avstraliji. - **Ivo Leber, koordinator**

MOUNTAIN CREEK, Qld. - Pošiljam Vam naročnino za Misli in se zahvaljujem za redno dostavitev. Hvala Vam za ves trud, ki ga vlagate v to prijetno glasilo. Rad preberem vse. Vedno me pa pretrese, kadar najdem ime kakšnega znanca, ki je odšel v večnost. Sicer je to usoda nas vseh in je neizbežna, a kadar nas zapusti kdo sorodnikov ali dobrih znancev, je to za vse prizadete resnično

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
 specialising in dentures and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
 Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom v Sydneu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
 Phone: (02) 747 4028

pretres, ki nam da misliti...

Ker sem prišel semkaj iz Viktorije in tam veliko ljudi poznam, mi prav Misli prinesejo novico o smrti kakega znanca. Tako na primer o Katici Hartner, melbournski znanki in veseli Štajerkki, ki je tako nenadoma umrla. Lepo poslovilnico je svoji priateljici napisala mama Marcela Bole. Če pesem ne bi prišla v Mislih, ne vem, če bi to kje drugje bral. Zato hvala, da ste jo natisnili. Vsebina ni le mišljenje mame Boletove, ampak mišljenje marsikaterega, ki je Katico poznal. Tudi jaz sem jo imel zelo rad.

Kmalu bo prišel november in z njim v Mislih celoletna Matica naših pokojnih. Bodo v žal predolgem imeniku zopet tudi znana imena? Prav gotovo.

P. urednik, ostanite zdravi! Tople pozdrave iz tople, sončne dežele. - **Marijan Lauko**

AUBURN, N.S.W. - Pošiljamo naročnino. Obenem bi rad povedal, da še vedno radi beremo in sledimo, kaj nam poročajo MISLI. Hvala za Vaš trud in zanimanje za našo slovensko skupnost, ki je žal vsako leto manjša.

Lepo pozdravljeni! - **Frank Smerdely**

DIMBULAH, Qld. - Pošiljam vam malo dar za Misli. Tako me je vedno veselilo brati in Misli sem komaj čakala. Zdaj pa ne morem več. Tako slabo

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za **prvo brezplačno posvetovanje**, z zaupanjem poklicite: **STANKO KRNEL**
ZOBNI TEHNIK
 specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
 Tel: 9898 6293

Melbournski ansambel Z L A T I Z V O K I nujno potrebuje pevca - če mogoče, naj bi igral tudi kitaro, nujno pa ni. Kdor bi bil pripravljen za sodelovanje, naj pokliče telefonsko številko 97985 817 in se dogovori z mano.

SLAVKO KOPRIVNIK

vidim, da ne morem brati. Zelo mi je žal, a Misli mi ni treba več pošiljati, četudi jih bom zelo pogrešala. Stara leta prinesejo človeku vsemogoče odpovedi, ki niso lahke. A življenje mora dalje, dokler dobri Bog hoče. - Dorica Ghidella

Takih in podobnih pisem dobivam vedno več in z vsakim je eno ime manj v imenu naročnikov ter en naslov manj, kamor naj bi prihajale MISLI. Dodajmo še vedno pogosteje smrtne primere med dolegletnimi zvestimi naročniki. Upam, da ob vsem tem razumete mojo skrb za pridobivanje novih rojakov, ki bi podprli z naročnino našo avstralsko revijo ter ji s tem podaljševali življenje. Pomagajte mi med svojimi znanji in prijatelji, ki MISLI še nimajo, pa bi tako rade prišle tudi v njihove družine! - Urednik in upravnik

CROYDON PARK, NSW - Pošiljam naročnino in dar v Sklad ter se Vam obenem zahvaljujem za skrb, ki jo imate z izdajanjem lista. Misli zelo rada prebiram ter mi vedno povedo veliko lepega in zanimivega. Posebno rada imam Kragujeve Moje celice, saj sem isto tudi sama preživel v času vojne. - Lep pozdrav! Lojzka Macorig

KDO BI VEDEL POVEDATI...

... kje v Avstraliji je LOJZE BLAŽEK, doma iz okolice Postojne. Nazadnje se je oglasil domaćim leta 1962 iz kraja Carnarvon, W.A. Po njem poizveduje nečakinja Breda Može, Senožeče.

Rudolf Voda iz Ptuja pa išče svojega sina RUDOLFA VODA ml. Njegov zadnji naslov je bil 348A Bourke Street, Surrey Hills, Vic. 3127. Naprošamo vse, ki bi kaj vedeli o njem, da sporočijo uredništvu Misli, ali pa gospe Marizi Ličan (telefon 02 9728 3387).

Svojega brata išče tudi Marija Grobovšek iz Telč, p. Tržišče. ANTON ŠMID (Zaplotnik) je bil rojen 22. maja 1937 na Zgornji Kokri. Baje je živel v Sydneyu in Melbournu, gotovo pa ni. Menda ima ali je imel svojo trgovino. "Več ne vem o njem, zato vljudno prosim, da bi poizvedeli njegov naslov. V primeru, da ne živi več, pa Vas prosim tudi za to sporočilo," piše zakrbljena sestra.

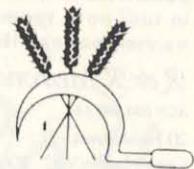
Sleherno sporočilo o pogrešanem bo uredništvo rade volje posredoovalo dalje.

Misli, september 1996

THE GRAINARY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom
se toplo priporočamo
z raznovrstnim domačim
pecivom, kruhom in še
drugimi dobratami naše peči.
F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni oazeni, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji ...

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075)398 759

Na dvorišču srednjeveškega gradu.

Vodnik turistom: "Tu pa je štiristo let star vodnjak." — Eden turistov: "Cudno, voda se mi zdi popolnoma sveža."

+

"Si že kdaj videl belega slona?" vpraša pijanček svojega vinskega bratca. — "Ne, še nikoli. Veš, jaz pijem šele eno leto."

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparska in instalacijska dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBILJ
LICENCE NO. 33308

GROUPS FOR SLOVENIA

Book now for economical groups for Slovenia
departing from Adelaide - Brisbane - Canberra - Hobart - Melbourne
and Sydney:

12/10/96 - 14/11/96 - 9/12/96 - 26/12/96 and
28/2/97 - 28/3/97 - 13/5/97 - 15/6/97 - 13/7/97

ABC CAR RENTAL SLOVENIA

We are now sole agents in Australia for the above Slovenian
Car Rental Company. Please contact us for very economical rates.

SELF DRIVE HOLIDAYS
FOR THE INDEPENDENT TRAVELLER
Special Long Term Car Rental Programme for touring
Slovenia and Europe.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1996
in 1997
Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666